

Med anledning av socialförsäkringsbalkens införande den 1 januari 2011 har redaktionella ändringar i form av bl.a. nya laghänvisningar beslutats i detta rättsliga ställningstagande (dnr 034638-2010).

Flerbarnstillägg – rätten att få räkna med studerande barn över 16 år utan anmälan

Försäkringskassans ställningstagande

När förlängt barnbidrag eller studiebidrag är delat är det tillräckligt att *en* av föräldrarna anmäler till Försäkringskassan att barnet studerar för att *båda* föräldrarna ska få räkna med barnet för eventuellt flerbarnstillägg.

Bakgrund och överväganden

Barnbidrag och förlängt barnbidrag kan delas om föräldrarna inte bor tillsammans och har barnet boende hos sig ungefär halva tiden var (växelvist boende). Båda föräldrarna ska anmäla att barnbidraget ska delas (16 kap. 8 § socialförsäkringsbalken [SFB]).

Om barnbidrag eller förlängt barnbidrag delas ska flerbarnstillägget räknas ut på nytt (proportioneras) i förhållande till antalet hela och delade barnbidrag som föräldrarna får. Detsamma gäller om studiebidraget delas. (16 kap. 15–17 §§ SFB).

Den som får barnbidrag för två eller flera barn får också flerbarnstillägg (16 kap. 12 § SFB). Någon ansökan eller anmälan behöver inte göras.

Den som önskar räkna med barn över 16 år som studerar för rätt till flerbarnstillägg ska anmäla detta till Försäkringskassan (16 kap. 12 § SFB).

Reglerna för barnbidrag som trädde i kraft den 1 juli 2006 behandlade inte särskilt frågan om anmälan om att barn över 16 år studerar för rätt till flerbarnstillägg. Därför uppstod en oklarhet i rättsläget.

När barnbidraget delas påverkas flerbarnstillägget automatiskt för båda föräldrarna. På samma sätt borde bådas flerbarnstillägg påverkas vid registrering av skolgång för barn som fyllt 16 år, oavsett vem som anmäler skolgången. Det handlar om ett *gemensamt* barn för vilket *båda* föräldrarna redan anmält att barnbidrag, förlängt barnbidrag eller studiebidrag ska delas.

Att det är tillräckligt med anmälan från *en* förälder innebär att båda föräldrarna inte behöver lämna in var sin likadan anmälan. Färre anmälningar kommer att hanteras vilket innebär bättre service gentemot föräldrarna och mindre arbete för handläggarna. Barnets skolgång kan då registreras samtidigt för båda föräldrarna och barnet kommer att räknas med för eventuellt flerbarnstillägg för båda.

Försäkringskassan förlorar genom detta synsätt inte möjligheten att rikta återkrav mot den förälder som inte anmält skolgången. Denne får ett eget beslut om flerbarnstillägg, där skyldigheten att anmäla ändrade förhållanden framgår.

När förlängt barnbidrag eller studiebidrag är delat bör det därför vara tillräckligt att *en* av föräldrarna anmäler till Försäkringskassan att barnet studerar för att *båda* föräldrarna ska få räkna med barnet för eventuellt flerbarnstillägg.

Detta rättsliga ställningstagande ska tillämpas med början vid utbetalningstillfället den 18 augusti 2006.

Aktuella bestämmelser, rättspraxis m.m.

16 kap. 8, 12 och 15–17 §§ SFB.

Stig Orustfjord

Gustav Jonsson